

ПРЕДЛОГ ОРГАНИЗОВАЊА ДОКТОРСКЕ ШКОЛЕ МАТЕМАТИКЕ НА НИВОУ СРБИЈЕ

Мисија

Математичке науке у Србији су у значајном успону, посебно у односу на земље у окружењу, те је свакако веома важно да се тренд таквог развоја сачува и искористи у даљем унапређењу докторских студија математике. Обједињавање докторских студија из математике односно формирање Докторске школе математике на на нивоу Србије би свакако допринело привлачности оваквих студија за иностране студенте и омогућило да Србија заузме још значајнију позицију као математички центар у региону. Циљ нам је да се докторске студије математике учине још атрактивнијим не само будућим студентима у Србији већ и будућим студентима у земљама у окружењу и шире, у светским размерама. Подизањем докторских студија на нивоу докторских студија у најразвијенијим земљама Европе ће омогућити већем броју наших најталентованијих студената да докторске студије наставе у Србији. На тај начин, ћемо остварити основни циљ наше мисије, а то је подизање нивоа математичких наука у Србији. Такође, повезаност у оквиру Докторске школе на нивоу Србије ће омогућити праћење будућих доктора математике у њиховом даљем научном раду и ангажовању са циљем формирања кадрова који недостају на неким од универзитета или научних института па тиме и складног развој математичких наука као и математичког образовања на свим универзитетима у Србији.

Визија

Докторске студије математике се тренутно организују на Математичком факултету у Београду, Природно-математичком факултету у Новом Саду, Природно-математичком факултету у Нишу, Природно-математичком факултету у Крагујевцу и државном Универзитету у Новом Пазару. Број уписаних студената варира од године до године. Приметан је изванредан број страних студената у Београду, Новом Саду и Нишу, како из суседних земаља (Македонија, Црна Гора и Босна и Херцеговина) тако и из удаљених земаља (Либија, Нигерија, Гана, вероватно и Индонезија ускоро). Но, број студената, као и различита научна оријентација студената односно велики број могућих смерова студија, спречавају организовање наставе на појединачним факултетима. Чињеница је и да значајан број најбољих студената одлази на докторске студије у иностранство, делом свакако и због недостатака наставе на докторском нивоу. Такође, у докторским курсевима би могли да учествују и најталентованији студенти редовних и мастер студија, сто би можда помогло да се смањи појава присутна последњих година да најталентованији ђаци математичке, а вероватно и других гимназија, одлазе директно на редовне студије у иностранству, што свакако негативно делује на квалитет наших студија, а посредно, на дуже стазе, и на квалитет наших универзитета јер се такви обично не враћају.

Материјалне могућности не омогућавају довољно јаку финансијску подршку државе студентима докторских студија у смислу њихове мобилности и избора најбољих професора из других средина. Сматрамо да интензивирањем ангажованости наставника можемо надокнадити тај недостатак. Најквалитетнији наставници на нивоу Србије, обједињени у значајној мери, могу да организују веома квалитетне докторске студије. Неспорно је да су области математике развијене у различитим центрима често комплементарног карактера или су недовољно повезане, те да би се окупљањем успешних професора и истраживача из свих центара студентима пружио шире и квалитетније образовање и омогућио бољи увид у актуелне теме и трендове у математици. Појачаном

интернационализацијом, пре свега кроз акредитацију студија на енглеском језику, учешћем признатих страних научника у докторским студијама кроз коменторство и комисије на докторским студијама, повећала би се и привлачност докторских студија за наше студенте који се у већем броју опредељују за наставак студија у иностранству. Организовање заједничке наставе би омогућило студентима бољи и лакши напредак на почетку научне каријере, повезаност, међусобну сарадњу и уопште, синхронизованији развој математичких наука и наставе математике на универзитетима у Србији.

У овом моменту постоји сагласност око студијског програма докторских студија у областима математичке анализе, нумеричке математике, алгебре и дискретне математике, те би са тим областима требало започети процес формирања докторске школе математике.

Предлажемо да се докторска школа организује на следећи начин.

1. Државни универзитети у Србији оснивају Асоцијацију "Докторска школа математике", у даљем тексту Докторска школа, уговором којим се уређују међусобна права и обавезе.
2. Циљ оснивања Докторске школе је формирање и реализација програма докторских студија математике на нивоу Србије.
3. Студије се реализују по заједничком програму на Математичком факултету у Београду, Природно-математичком факултету у Новом Саду, Природно-математичком факултету у Нишу, Природно-математичком факултету у Крагујевцу И на Департману за математичке науке на Државном универзитету у Новом Пазару.
4. Расписује се заједнички конкурс на нивоу Србије.
5. Студент уписује студије на једном од факултета односно на Државном универзитету у Новом Пазару.
6. Правилником о реализацији заједничких докторских студија математике се стимулише елитизам и интернационализација.
7. Критеријуме уписа који треба да буду усклађени са високим стандардима које докторске студије треба да остваре.
8. Листу наставника докторских студија чине наставници из свих институција потписница Споразума и истраживачи са Математичког института САНУ. За наставнике на овим докторским студијама се траже значајно јачи услови од услова прописаних акредитацијом – сваки наставник мора испуњавати и услове за ментора. Критеријум који би био одговарајући је 8 радова на СЦИ листи у последњих 10 година.
9. Докторска школа има руковдиоца и Наставно-научно веће. Наставно-научно веће преузима поједине надлежности наставно-научних већа појединачних факултета који заједно реализују студијски програм.

10. Утврђује се план извођења наставе за сваку школску годину. Настава се одвија по принципу кратких интензивних курсева као и на даљину - коришћењем одговарајуће опреме. Настава је заједничка за све студенте у свим центрима.

11. Настава се одвија на енглеском језику. Докторска дисертација се пише на енглеском језику.

12. Ментори су са листе наставника И гостујући професори на студијском програму.

13. Кандидати презентују свој рад на одговарајућим научним семинарима.

14. Ментори се одређују са листе наставника, независно од припадности ментора и студента истом универзитету.

15. Процедура за оцену докторске дисертације се усклађује са праксом најбољих европских универзета (пример Берлинска докторска школа). Комисија за оцену докторске дисертације има бар једног члана из иностранства. Након што кандидат преда урађену докторску дисертацију именује се Комисија. Сваки члан комисије пише самостални извештај о докторској дисертацији у одређеном временском року. Кандидат усклађује своју дисертацију са примедбама чланова комисије у унапред дефинисаном року. Након тога се пише коначни извештај о урађеној докторској дисертацији који се прослеђује на усвајање одговарајућим телима на универзитету на који је студент уписан. Ако је извештај позитиван кандидату се дозвољава одбрана по уобичајеној процедури Универзитета на који је уписан.

16. Студент докторских студија проводи бар 3 месеца у другом центру у Србији, односно у иностранству.

17. Тема докторске дисертације и урађена докторска дисертација се коначно одобравају на Сенату универзитета на који је студент уписан. Студенту се додељује диплома на универзитету на ком је уписан.

Предлог сачинили:

Проф. др Стеван Пилиповић, редовни члан САНУ

Проф. др Градимир Миловановић, редовни члан САНУ

Проф. др Миодраг Матељевић, дописни члан САНУ

Научни саветник др Зоран Марковић, МИ САНУ

Проф. др Драган Ђорђевић, ПМФ Ниш

Проф. др Наташа Крејић, ПМФ Нови Сад

Проф. др Марко Недељков, ПМФ Нови Сад

Проф. др Андреја Тепавчевић, ПМФ Нови Сад

Проф. др Ђемал Долићанин, Универзитет у Новом Пазару

Проф. др Мирослав Ћирић, ПМФ Ниш

Проф. др Јелена Манојловић, ПМФ НИш

Научни саветник др Зоран Огнајновић, МИ САНУ

Ванредни професор др Марија Станић, ПМФ Крагујевац